

Najčastejšie otázky a odpovede súvisiace s COVID-19

Obchodné centrum

Môžeme ako prevádzkovateľ OC povoliť vstup do prevádzok pre zamestnancov alebo iné osoby pracujúce pre nájomcu alebo ich dodávateľov?

Prevádzkovateľ OC môže povoliť vstup do prevádzok zamestnancom, resp. iným osobám pracujúcim pre nájomcu alebo ich dodávateľov (najmä dodávateľa tovaru pre predajne potravín, drogérie) za účelom napr. vykonania opatrení súvisiacich so zabezpečením prevádzok, kontroly zariadení, vybavenia, tovaru. Vstup je možné povoliť len za podmienok dodržania opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, zároveň je nevyhnutné dodržiavať opatrenia na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19.

Manipulácia s potravinami v obchode

Má význam nosenie rukavíc do obchodu s potravinami, keďže si tovar následne aj tak donesiem domov?

Používanie jednorazových rukavíc pri nákupe potravín má z hygienického hľadiska význam, napr. pri manipulácii s vozíkmi, košíkmi (v praxi je zvyčajne nereálne, aby boli čistené vždy po každom kupujúcom). Treba si však zároveň uvedomiť, že ak zákazník má svoje vlastné jednorazové rukavice, ktoré používa pri nákupe potravín, z hygienického hľadiska bez ohľadu na súčasnú mimoriadnu situáciu nesmie ich používať na výber voľne uloženého pečiva, chleba a pekárskych výrobkov (v tomto prípade je potrebné použiť rukavice poskytované predajcom).

Je potrebné s doneseným tovarom z obchodu manipulovať ináč, ako doteraz, čo by ste odporúčali?

Dôležité je dôkladne si umyť ruky hneď po návrate z obchodu. V domácnosti pri manipulácii s potravinami (napr. pri rozbaľovaní potraviny) je potrebné dodržiavať základné pravidlá hygieny, udržiavať v čistote pracovné plochy, miesta, náradia a dôkladne si umývať ruky.

Vedecké poznatky prežívanie COVID-19 na potravinách

Podľa súčasných stanovísk Európskeho úradu pre potraviny a krmivá (EFSA) a Svetovej zdravotníckej organizácie nie sú dôkazy o prenose vírusu COVID-19 potravinami, vrátane pečiva, ovocia, zeleniny, resp. vzniku ochorenia z dôvodu konzumácie potravín tradične konzumovaných v našich podmienkach. Avšak vzhľadom na to, že bolo preukázané, že vírus môže na rôznych povrchoch materiálov (kovy, plasty, drevo atď.) ako aj na rukách osôb prežívať niekoľko hodín z hygienického hľadiska je potrebné dodržiavať dôslednú hygienu rúk pri manipulácii s potravinami. Taktiež je potrebné dodržiavať hygienu prevádzky predajní potravín, napr. pracovných plôch, pultov, nákupných vozíkov a košíkov (častí, ktoré sú vystavené spotrebiteľom). Najmä potraviny určené na priamu spotrebu, by mali mať zabezpečenú ochranu pred akoukoľvek kontamináciou. K dispozícii by mali byť jednorazové rukavice pre kupujúcich. V súčasnej situácii je na zváženie, či je vhodné pre kupujúcich poskytovať náradie a náčinie na výber nebalených potravín, pokiaľ nie sú k dispozícii aj jednorazové rukavice, vzhľadom na to, že prostredníctvom rúk môže byť riziko pre zachovanie hygieny u týchto pomôcok.

Otvorenie/uzatvorenie predajní a výroby

Môže byť otvorená prevádzka rozličného tovaru, v ktorom predávame drogériu ako hlavný sortiment s % min. 60 (zvýšok papiernictvo a farby)?

Vzhľadom na to, že predajne drogérií sú jednou z výnimiek z opatrení ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia a zároveň Vaša prevádzka ponúka sortiment drogérie zastúpením ako hlavný, môže byť otvorená.

Nakoľko sa blíži Veľká noc a ja tu mám množstvo objednávok, ktoré boli objednané ešte pred uzatvorením prevádzky, chcem sa opýtať, či nemôžem ich vydávať ako aj predávať zákusky cez OKIENKO - ktoré tu mám.

Zatiaľ okrem reštaurácií výdajné okienka nepovoľujeme, nakoľko má o ne záujem veľké množstvo prevádzok pri ktorých by to naozaj nebolo vhodné. Cukrárne však stále môžu predávať donáškovým

spôsobom, pričom je pomerne jedno, kam si to nechá klient doručiť (teoreticky i napríklad do auta na druhej strane ulice). Nechceme však, aby dochádzalo k styku medzi zákazníkmi na jednom mieste.

Chcel by som sa informovať o možnosti výnimočného otvorenia našej prevádzky na výrobu alkoholu (výroba 1 osoba).

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v súčasnosti na území SR zakázal maloobchodný predaj a prevádzky služieb, nie samotnú výrobu. V tomto rozsahu môže Vaša prevádzka pokojne fungovať ďalej. Predaj zákazníkom však môžete realizovať len prostredníctvom veľkoobchodu, prípadne prostredníctvom výnimky č. 10 teda formou e-shopu (bez výdajného okienka), alebo donáškou.

Ambulantný predaj potravín (chlieb a ostatné) v osadách

prosím o informáciu ohľadne možnosti ambulantného predaja potravín a chleba v osadách, kde nie je zabezpečená možnosť prístupu k pitnej vode a toalety pre zamestnanca. Požiadavka vyšla od mesta Lučenec, aby nedochádzalo k migrácii obyvateľstva za potravinami. Keďže ambulantný predaj je viazaný na trhovú miesto a je zakázané zhromažďovanie osôb neviem posúdiť ako odpovedať na túto požiadavku mesta, ktorá chce takouto službou požiadať prevádzkovateľov ambulantných predajov v meste (jedná sa cca o 3-4 čo majú povolenie) o pomoc, ale až po komunikácii s RUVZ. Podobné je to aj v iných južných okresoch, preto prosíme zaslanie odpovede všetkým RUVZ.

Odpoveď:

v danej situácii - pokiaľ ide o t.č. mimoriadnu situáciu, pre možnosť zachovania pravidelného zásobovania občanov základnými potravinami v obciach , kde je nie sú k dispozícii predajne potravín, môže rozhodnúť Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci s príslušnou miestnou samosprávou na základe podmienok v obci a aktuálnej epidemiologickej situácii (vzhľadom na obmedzenia podľa Opatrenia). Je potrebné vymedziť miesto pre predaj a časovo predaj obmedziť a zabezpečiť, aby nedošlo k zhromažďovaniu občanov v mieste predaja. Z pohľadu ochrany zdravia, predajca musí mať zabezpečené ochranné pracovné prostriedky (rukavice, rúška, odev) a možnosť dezinfekcie rúk, ak ambulantná prevádzka nemá vybavenie na náhradný zdroj vody na umývanie rúk (umývadlo, barel s vodou a zberná nádoba na použitú vodu). Predaj sa môže uskutočňovať len cez okienko alebo donáškou. V problematike hygieny predaja, okrem používania ochranných pracovných pomôcok, v podstate ide o štandardné podmienky pre ambulantný predaj platné podľa súčasných právnych predpisov. Iné prípady t.č. nie sú povolené.

Stravovanie vo firme – žiadosť o informáciu akou formou

Prosím, viete mi poskytnúť informácie, doporučenia, za akých podmienok je možné toto stravovanie v súčasnej dobe realizovať? Firma má cca 80 stravníkov, jedlo aj expeduje a vlastní jedáleň s kapacitou cca 30 miest. Opatrenia sme urobili, aké sme považovali za správne, ale rada by som nejaké stanovisko aj od vás, pretože sa nikde neviem nič konkrétne dočítať. Je možné, aby sa v jedálni odstravovalo postupne po cca 5-7 ľudí spoločne? Zamestnanci nemajú možnosť jedlo inde zjesť. Zaviedli sme jednorázové obaly, v ktorých je jedlo vydávané. Pri výdaji smaazrejme všetci zúčastnení rúško a výdajna rukavice a bežné ochranné pracovné potreby (pokrievka hlavy, prac, oblečenie a pod.

Odpoveď:

Úrad verejného zdravotníctva SR v nadväznosti na možnosť zachovania stravovania zamestnancov, na základe doterajších skúseností odporučil nasledovné :

V rámci stravovania zamestnancov na pracoviskách (závodné stravovanie v uzavretom systéme stravovania) je potrebné dodržiavať nasledovné:

Pri vydávaní stravy dodržiavať všetky hygienické a protiepidemické opatrenia podľa súčasne platných právnych predpisov (najlepšie jedlo vydávať do jednorazových obalov a konzumovanie jedla mimo jedálne). Ak nie je možné v uzavretom systéme zariadenia spoločného stravovania zabezpečiť konzumáciu jedla inak (napr. konzumácia stravy zamestnancom na pracovisku samostatne) musia sa dodržať nasledovné opatrenia:

- personál prevádzky stravovania musí mať osobné ochranné pracovné prostriedky (vrátane prikrývky úst a nosa a ochranných jednorazových rukavíc)
- výdaj stravy je potrebné zabezpečiť tak, aby sa v jedálni nachádzal obmedzený počet ľudí a aby za stolom sedela jedna osoba,
- stoly v jedálni rozmiestniť minimálne 2 metre od seba,
- výdaj jedla možno podávať aj v dlhšom časovom intervale ako sú 3 hod, s tým že je zabezpečený ohrev jedla podľa HACCP,
- príbor pre osobu zabaliť do papierovej vreckovky, aby nedošlo ku kontaminácii ďalších príborov (ideálne ak personál odovzdá takto zabalený príbor do rúk stravníkovi),
- pre stravníkov pri vstupe do jedálne poskytnúť možnosť dezinfekcie rúk,
- zamedziť, aby sa pred jedálňou zhromažďovali stravníci čakajúci na obed.

Prípadne ďalšie podrobnosti je možné konzultovať s príslušným regionálnym úradom verejného stravovania.

Predaj voľne loženého pečiva

Voľne ložené pečivo **nemusi baliť**. Zároveň je potreba zdôrazniť, že v súčasnej epidemiologickej situácii pri predaji nebaleného pečiva, by bolo dobré usmerniť, aby sa nepoužívali na manipuláciu s pečivom "klieštiky"; pokiaľ spotrebiteľ si neuvedomí, že musí použiť pri chytení klieštikov aj rukavicu môžu sa stať teoreticky zdrojom prenosu nákazy.

Otvorenie pálenice

Chcel by som sa informovať o možnosti výnimočného otvorenia našej prevádzky na výrobu alkoholu. (výroba 1 osoba).

Odpoveď

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v súčasnosti na území SR zakázal maloobchodný predaj a prevádzky služieb, nie samotnú výrobu. V tomto rozsahu môže Vaša prevádzka pokojne fungovať ďalej. Predaj zákazníkom však môžete realizovať len prostredníctvom veľkoobchodu, prípadne prostredníctvom výnimky č. 10 teda formou e-shopu (bez výdajného okienka), alebo donáškou.

Nakupovanie seniorov vo vyhradených hodinách

Ako máme chápať otvorenie pre seniorov od 9:00 do 12:00? Môžu nakupovať len seniory alebo všetci a seniory prednostne? Alebo seniory len v určenej hodiny?

Odpoveď:

podľa Opatrenia zo dňa 24. 3. 2020 na základe záverov z rokovania Ústredného krízového štábu zo dňa 23.marca 2020 platí, že „...Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky dôrazne vyzýva osoby staršie ako 65 rokov, aby obmedzili pohyb vo vonkajšom prostredí na nevyhnutné prípady (napríklad za účelom nákupu, návštevy zdravotníckeho zariadenia) a to v čase od 9. hod. do 12. hod. “Z uvedeného vyplýva, že **v prípade potreby nákupu je pre osoby staršie ako 65 rokov vhodný čas od 9. hod. do 12.hod.** Prevádzkovateľ predajne si môže toto vyzvanie vyvesiť na dvere predajne alebo je možné zabezpečiť túto informáciu pre obyvateľov aj cez miestny rozhlas (napr. v obciach).

Zdravotná a odborná spôsobilosť

obraciam sa na Vas so žiadosťou o odborne usmernenie. Obchodne reťazce sa na nas obracaju s otazkou, ci je mozne z dôvodu prerušenia vykonavania preventivnych prehliadok vseobecnyimi lekarmi a vypadku stalych zamestnancov (OCR a pod.) zamestnat i novych ludi bez zdravotneho preukazu. Mozno v tomto nudzovom stave vychadzat z usmernenia doc.MUDr. Jana Hamade,PhD., MPH, MHA zo dňa 17.03.2020, ktorym bolo umoznene spolocnosti Bolt realizovat rozvoz stravy zamestnancom bez zdravotnej a odbornej spôsobilosti? Prípadne ako postupovať v tejto veci? Su v súvislosti s COVID v súčasnosti upravené podmienky vydávania zdravotných preukazov lekarmi?

Odpoveď

Dobrý deň, vzhľadom na krízovú situáciu je možné akceptovať zamestnanie ľudí bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti.

Dočasne je potrebné zabezpečiť zo strany prevádzkovateľa naplnenie ustanovenia podľa Nariadenia EÚ č. 852/2004 – o hygiene potravín:

Osobná hygiena

1. Každá osoba pracujúca v oblasti, v ktorej sa manipuluje s potravinami, musí dodržiavať vysoký stupeň osobnej čistoty a nosiť vhodný, čistý odev a kde je to potrebné, ochranný odev.

2. Žiadnej osoba, ktorá trpí alebo je nosičom ochorenia, ktoré sa môže prenášať potravinami, alebo je postihnutá, napríklad infikovanými poraneniami, kožnými infekciami, vredmi alebo hnačkou sa nepovoľuje manipulovať s potravinami alebo vstupovať v akomkoľvek postavení do akejkoľvek oblasti, v ktorej sa manipuluje s potravinami, ak existuje pravdepodobnosť priamej alebo nepriamej kontaminácie. Každá takto postihnutá osoba, ktorá je zamestnaná v potravinárskom podniku, a ktorá by mohla prísť do styku s potravinami, musí ochorenie alebo príznaky, a ak je to možné, ich príčinu, okamžite hlásiť prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku.

Uvedenú povinnosť u zamestnanca je potrebné zabezpečiť podpisom o poučení zamestnanca.

Prevádzka zmrzliny

Dobrý deň rád by som sa informoval či môžem mať otvorenú prevádzku zmrzliny pokiaľ sa jedná o predaj v stánku s vydajom cez okienko na ulicu. Nikto z verejnosti nevstupuje do priestorov. A sú dodržané všetky bezpečnostné opatrenia nariadené UVZ SR. Priestory sa dezinfikujú každý deň a zmrzlina sa predáva len do prenosných nekonzumnych obalov.

Odpoveď:

Opatrenie t.č. neudeľuje výnimku na predaj zmrzliny. Z uvedeného dôvodu musí byť táto maloobchodná prevádzka uzavretá a vo svojej činnosti môže pokračovať iba v zmysle výnimky uvedenej v bode 10, t.j. prostredníctvom e-shopu, alebo donáškovej služby (nie prostredníctvom výdajného okienka, tie sú v súčasnosti povolené iba pre reštaurácie).

Trhový predaj

obraciame sa na Vás s prosbou o zaslanie stanoviska Úradu verejného zdravotníctva SR resp. Hlavného hygienika SR k možnostiam trhového predaja na trhovách miestach v čase pandémie koronavírusu Covid 19. Na základe opatrenia, vydaného ÚVZ SR o zákaze usporadúvať podujatia, sme zrušili konanie hromadných trhov. Chceme sa však opýtať, či je možné povoliť individuálny trhový predaj tovaru potravinovej povahy, prevažne ovocia a zeleniny, samozrejme pri dodržaní hygienických opatrení.

Odpoveď

t.č. ambulatný predaj potravín a ostatného tovaru nie je povolený.

Prevádzky, ktorých otvorenie je zakázané

darčkové predajne, vinotéky, pivotéky a pod. nie sú povolené – môžu robiť len donáškovú službu na základe objednávky.

Prevádzky povolené a zakázané

V opatrení OLP/2576/2020 z 12.3.2020 sa zakazuje prevádzka týchto zariadení:..... prevádzky verejného stravovania podľa § 26 zákona č.355/2007 Z.z., ktorými sú cukrárne, bistrá, kaviarne, bary a podobné zariadenia verejného stravovania, okrem reštaurácií a stánkov s rýchlym občerstvením

Podľa opatrenia č. OLP/2777/2020 sa účinnosťou od 30.3.2020 uzatvárajú všetky maloobchodné prevádzky okrem bod.7 ...prevádzok verejného stravovania a stánkov s rýchlym občerstvením Máme množstvo dotazov ohľadom kaviarní, cukrárni, barov, či môžu byť otvorení bez vstupu zákazníkov s predajom cez okienko, nakoľko v opatrení z 30.3.2020 nie je vyšpecifikované že sa jedná o reštaurácie ale sa uvádzajú prevádzky verejného stravovania .

Poprosila by som o vyjadrenie či môžu byť otvorené kaviarne, cukrárne, pohostinstvá bez vstupu zákazníkov s predajom cez okienko

Odpoveď:

Opatrenie v uvedenom smere sa nemení. Základným cieľom je obmedzenie sociálneho kontaktu ľudí, ide o preventívne protiepidemické opatrenia na ochranu zdravia ľudí. Z prevádzok verejného stravovania ide stále len o reštaurácie a stánky s rýchlym občerstvením – s predajom hotových pokrmov cez okienko, do jednorazových obalov. Ostatné prevádzky môžu poskytovať službu dodávaním - donáškou na základe objednávky alebo cez e-shop.

Otvorenie trhového miesta

dňa 31.03.2020 bola Úradu verejného zdravotníctva doručená žiadosť o informáciu ohľadom možnosti trhového predaja na trhovách miestach v čase pandémie koronavírusu Covid 19, pri zabezpečení všetkých hygienických opatrení – vstup len s ochranou horných dýchacích ciest, rozstupy min. 2 m medzi čakajúcimi.

K Vašej žiadosti uvádzame nasledovné:

K Vašej žiadosti uvádzame nasledovné:

Z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č. 111 zo dňa 11.03.2020 na základe vyhlásenej pandémie ochorenia COVID-19 dňa 11. 03. 2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie boli vydané opatrenia Úradu zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, ktorých účelom je dočasné maximálne obmedzenie sociálnych kontaktov medzi ľuďmi, s výnimkou maloobchodného predaja a predaja služieb v nevyhnutných oblastiach. Ide o preventívne protiepidemické opatrenia, ktorých hlavným cieľom je ochrana zdravia ľudí a predchádzanie úmrtiam. Z prevádzok verejného stravovania sú povolené iba reštaurácie a stánky s rýchlym občerstvením – s predajom hotových pokrmov cez okienko, do jednorazových obalov, ostatné prevádzky vzhľadom na aktuálnu epidemiologickú situáciu nie je možné prevádzkovať, tzn. na túto činnosť sa výnimka nevzťahuje.

Uzatvorenie obchodov v nedeľu

Odpoveď: zákaz predaja v nedeľu sa vzťahuje na všetky prevádzky, predajne.